

FILOLOGIA CATALANA (curs 2004-2005)

ASSIGNATURA

28410 Gramàtica Descriptiva i Normativa de la Llengua Catalana

Total crèdits

9

Cicle

1

Tipus d'assignatura

troncal

anual

Professors

T. Vallverdú

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

L'assignatura presentarà un cert nombre d'aspectes de la fonologia, la morfologia, la sintaxi i l'ortografia del català combinant els punts de vista de la norma i de la descripció lingüístiques. Més específicament, explicitarà les diferències entre tots dos punts de vista i també els fonaments i l'avaluació de la norma (incloent-hi propostes de revisió) a la llum de la descripció lingüística.

Aquesta assignatura no exigeix cap requisit fora dels coneixements lingüístics generals de nivell preuniversitari.

OBJECTIUS

En acabar l'assignatura l'estudiant estarà en disposició de:

- *distingir i saber relacionar* els conceptes de norma i descripció lingüístiques;
- *caracteritzar* descriptivament un cert nombre d'aspectes lingüístics del català i *dominar* els aspectes més importants de la normativa;
- *haver-se familiaritzat* amb una sèrie de conceptes de base sobre la descripció lingüística i *tenir* recursos per comparar el català amb altres llengües.

ESBÓS DEL TEMARI

1 Introducció

Descripció i prescripció. Llengua i dialectes.

2 Fonologia

Representació fonètica i representació fonològica. Vocalisme: desaccentuació i reducció vocàlica, epèntesi final. Consonantisme: elisió de r i de n, simplificació de grups consonàntics, ensordiment final, africació final, espirantització.

3 Morfologia: flexió nominal

Flexió de gènere i de nombre. Invariabilitat i defectivitat. Concordança.

4 Morfologia: flexió verbal

Flexió verbal en verbs regulars. Estructura del verb irregular.

5 Sintaxi: Classes verbals

Transitius, intransitius, copulatiu, inacusatiu, perífrasis i modals. Usos de *ser* i *estar*. Ús dels temps verbals.

6 Sintaxi: Preposicions i adverbis

Ús de les preposicions. Canvi i caiguda de preposicions. Ús dels principals adverbis. La negació i els mots de polaritat.

7 Sintaxi: Funcions sintàctiques i clítics pronominals

Complements del verb regits i adjunts. Dislocació i emfasització. Els clítics pronominals: funcions. Els clítics inherents. Combinació de clítics pronominals.

8 Sintaxi: La subordinació

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

- Bonet, Eulàlia; Lloret, M. Rosa: *Fonologia catalana*. Barcelona: Ariel, 1998. ISBN 84-344-8228-2.
- Coromina, Eusebi: *Manual de redacció i estil. El Nou 9*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Vic: Premsa de Vic, Eumo, 1995 [1991]. ISBN 84-7602-533-5.
- Fabra, Pompeu: *Gramàtica catalana*. 16a. edició. Barcelona: Teide, 1993 [1956]. ISBN 84-307-8003-3.
- Mascaró, Joan: *Morfologia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986. ISBN 84-5194-72-1; #34-35 (pàg. 84-89), #38-39 (pàg. 92-95), #42-43 (pàg. 103-110).
- Ramos, Joan Rafael: *Introducció a la sintaxi. Anàlisi categorial i funcional de l'oració simple*. València: Tàndem, 1992.
- Recasens, Daniel: *Fonètica i fonologia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1993. ISBN 84-7739-515-2.
- Ruaix i Vinyet, Josep: *El català complet. Curs superior de català*. Moià: l'autor, 1997-1998; vols. 1 i 2.

COMPLEMENTÀRIA

- Mestres, Josep M. *et al.*: *Manual d'estil. La redacció i edició de textos*. Vic: Eumo, Barcelona: Universitat de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Associació de Mestres Rosa Sensat, 1995.
- Solà, Joan *et al.* (editors). *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries, 2002.
- Vallverdú, Francesc (director). *Enciclopèdia de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions 62, 2001. ISBN 84-297-5026-6.

FORMA D'AVUACIÓ

Hi haurà dos exàmens parcials i un de final. Es considerarà superada l'assignatura si la mitjana dels parcials fos igual o superior a 5 i la nota de cada parcial fos igual o superior a 4.